

XÂY DỰNG TỔ CHỨC CƠ SỞ ĐẢNG VỮNG MẠNH TẠI CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI

LÊ THỊ THẢO*

Xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh là nội dung quan trọng trong tư tưởng Hồ Chí Minh. Quán triệt và vận dụng sáng tạo tư tưởng của Người về xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng thương mại hiện nay không chỉ nhằm chỉnh đốn và đổi mới tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng mà còn góp phần làm cho Đảng ta thật sự trong sạch, vững mạnh, xứng đáng là lực lượng chính trị lãnh đạo toàn diện xã hội, trong đó có lĩnh vực tài chính, ngân hàng.

Từ khóa: Tổ chức cơ sở đảng; ngân hàng nhà nước; ngân hàng thương mại; tư tưởng Hồ Chí Minh; xây dựng.

Building clean and strong grassroots Party organizations is a key aspect of Ho Chi Minh's thought. Thoroughly grasping and creatively applying his ideas on building grassroots Party organizations in commercial banks today not only aims to rectify and renovate Party organizations in state-owned banks but also contributes to ensuring that our Party remains truly clean and strong, deserving of being the political force leading all aspects of society, including the financial and banking sectors.

Keywords: Grassroots Party organization; State-owned banks; commercial banks; Ho Chi Minh's thought; development.

NGÀY NHẬN: 11/6/2024

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 19/7/2024

NGÀY DUYỆT: 19/8/2024

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.343.2024.932>

1. Đặt vấn đề

Tổ chức cơ sở đảng giữ vai trò đặc biệt trong hệ thống tổ chức của Đảng, là nền tảng của Đảng, giữ vai trò là hạt nhân chính trị, cầu nối giữa Đảng với quần chúng nhân dân, bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng ở cơ sở. Xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên, liên tục, nhất là xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng thương mại hiện nay là một nhiệm vụ chiến lược, lâu dài và là trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, đảng

viên trong hệ thống các ngân hàng.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt quan tâm tới công tác xây dựng Đảng và xây dựng tổ chức cơ sở đảng. Người đã từng khẳng định: “Chi bộ là gốc rễ của Đảng ở trong quần chúng. Chi bộ tốt thì mọi chính sách của Đảng đều được thi hành tốt, mọi công việc đều tiến bộ không ngừng”¹. Vận dụng quan điểm đó vào công tác xây dựng Đảng tại các ngân hàng thương mại,

* NCS của Học viện Báo chí và Tuyên truyền

những năm qua, ngành Ngân hàng đã chú trọng tới việc xây dựng và thành lập các chi bộ cơ sở, đảng bộ cơ sở trong hệ thống.

2. Thực trạng hoạt động xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng thương mại

Hiện nay, trong các ngân hàng thương mại, số lượng các đảng bộ, chi bộ cơ sở đã tăng lên đáng kể. Các đảng bộ bao gồm: Đảng bộ Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam; Đảng bộ Ngân hàng Trách nhiệm hữu hạn Một thành viên Dầu khí Toàn cầu; Đảng bộ Ngân hàng Trách nhiệm hữu hạn Một thành viên Đại Dương; Đảng bộ Ngân hàng Trách nhiệm hữu hạn Một thành viên Xây dựng; Đảng bộ Ngân hàng Chính sách Xã hội Việt Nam, Đảng bộ Ngân hàng Đầu tư và Phát triển Việt Nam, Ngân hàng Thương mại cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam, Đảng bộ Ngân hàng Thương mại cổ phần Ngoại thương Việt Nam và Đảng bộ Ngân hàng Thương mại cổ phần Công thương Việt Nam.

Hệ thống tổ chức cơ sở đảng trực thuộc các đảng bộ trên rất lớn, công tác kiện toàn tổ chức đảng trong các ngân hàng ngày càng được chú trọng, đặc biệt dưới sự quan tâm, chỉ đạo của Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương, số lượng đảng viên và tổ chức đảng trực thuộc Đảng ủy khối ngày càng tăng cả về chất lượng và số lượng, trong hệ thống các ngân hàng thương mại hiện có gần 80.000 đảng viên với gần 1.500 tổ chức cơ sở đảng trực thuộc đảng bộ các ngân hàng. Trong đó, riêng Đảng bộ Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam có gần 23.000 đảng viên; Đảng bộ Ngân hàng Thương mại cổ phần Công thương Việt Nam có gần 10.000 đảng viên; Ngân hàng Thương mại cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam có 261 tổ chức đảng trong và ngoài nước, với hơn 16.000 đảng viên².

Bên cạnh đó, chất lượng tổ chức cơ sở đảng cũng đã được chú trọng và chất lượng

các mặt công tác đã được cải thiện, hoạt động đi vào nề nếp, mang lại kết quả khả quan cả về mặt công tác đảng, công tác chính trị và công tác chuyên môn của lĩnh vực ngân hàng.

Các tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng thương mại chính là cầu nối trực tiếp đưa đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến với cán bộ, đảng viên trong hệ thống các ngân hàng và đến với quần chúng nhân dân, trước tiên đó là những chủ trương, chính sách về lĩnh vực tài chính, tiền tệ, các chủ trương về xóa đói, giảm nghèo, về vay vốn để xây dựng các mô hình kinh tế cá nhân, tập thể... qua đó, tổ chức cơ sở đảng tại các địa bàn cơ sở chính là kênh truyền thông để thông qua đội ngũ đảng viên làm tốt công tác thông tin tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho quần chúng nhân dân về các chủ trương, chính sách lớn của Đảng và Nhà nước, để người dân hiểu rõ và thi hành bảo đảm quyền lợi của chính mình, vừa đúng với chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước, đồng thời, nâng cao cảnh giác, tránh được các tình trạng bị kẻ xấu hay các thế lực thù địch lợi dụng.

Công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh tại các ngân hàng thương mại là hoạt động trọng tâm, được Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương chú trọng chỉ đạo và triển khai trên tất cả các mặt về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Trong đó, nội dung xây dựng tổ chức cơ sở đảng vững mạnh về tư tưởng và đạo đức là hai mặt công tác được Đảng ủy khối định hướng và quan tâm hơn cả. Điều này được thể hiện qua việc chỉ đạo, triển khai tuyên truyền, giáo dục và động viên cán bộ, đảng viên trong các đảng bộ, chi bộ toàn hệ thống nâng cao nhận thức về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp

luật của Nhà nước; tích cực và tham gia đầy đủ tất cả các buổi triển khai Nghị quyết của Đảng tại từng đảng bộ, chi bộ. Đối với nội dung xây dựng tổ chức cơ sở đảng về đạo đức, bên cạnh việc chú trọng tới việc nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống của đội ngũ cán bộ, đảng viên tại các đảng bộ, chi bộ trong hệ thống, một số tổ chức cơ sở đảng còn thực hiện thông qua tổ chức các phong trào thi đua, tuyên truyền học tập và làm việc theo tấm gương đạo đức, phong cách Chủ tịch Hồ Chí Minh; quán triệt đảng viên thực hiện nghiêm túc theo đúng Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Ban Chấp hành Trung ương về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới.

Xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng thương mại hiện nay trong sạch, vững mạnh không chỉ được thể hiện trong vai trò, chức năng của các chi bộ cơ sở, đảng bộ cơ sở mà còn được thể hiện trong các nội dung về xây dựng đội ngũ đảng viên của tổ chức cơ sở đảng, việc thực hiện các nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng, việc nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, công tác tạo nguồn phát triển đảng, đổi mới phương thức lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng hay công tác kiểm tra, giám sát và các nội dung công tác đảng khác có liên quan đến một số công tác chuyên môn, nghiệp vụ của lĩnh vực tài chính, ngân hàng.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đã đạt được vẫn còn gặp phải nhiều khó khăn, hạn chế. Trước hết, việc thực hiện các nội dung như tiến hành sinh hoạt đảng, sinh hoạt chi bộ chưa đều đặn, một số chi bộ chưa chú trọng cải thiện, nâng cao chất lượng sinh hoạt. Một số tổ chức cơ sở đảng còn coi nhẹ công tác phát triển đảng và nâng cao chất lượng đảng viên; hay sự lỏng lẻo trong cơ chế quản lý và coi nhẹ công tác đào tạo, bồi dưỡng đảng viên; chưa tạo ra được

môi trường đoàn kết, thống nhất trong tổ chức đảng. Sở dĩ trong công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng vẫn còn tồn tại những khó khăn, hạn chế trên là do sự tác động của các yếu tố khách quan và chủ quan, các yếu tố về sự phát triển của nền kinh tế thị trường, quá trình hội nhập kinh tế quốc tế... một phần nào đã tác động trực tiếp đến tư tưởng chính trị của đội ngũ đảng viên khiến cho một bộ phận đảng viên phai nhạt lý tưởng và ít chú tâm đến các hoạt động xây dựng nội bộ đảng.

Bên cạnh đó, môi trường hoạt động trong các ngân hàng thương mại với thế mạnh là phát triển kinh tế, đẩy mạnh các dịch vụ khách hàng, là những công tác chuyên môn liên quan đến tiền tệ hay các dịch vụ ngân hàng khác, do đó, về mặt công tác đảng, xây dựng tổ chức đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên cũng chưa được một số đảng bộ, chi bộ chú trọng và coi đó là nhiệm vụ trọng tâm trong quá trình công tác, hoạt động.

3. Một số nội dung chiến lược để nâng cao hơn nữa chất lượng tổ chức cơ sở đảng trong hệ thống các ngân hàng thương mại

Để nâng cao hơn nữa chất lượng tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh theo tư tưởng Hồ Chí Minh tại các ngân hàng thương mại hiện nay, cần tập trung vào một số nội dung chiến lược sau đây:

Thứ nhất, quán triệt, vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh trong học tập, lao động và công tác chuyên môn gắn với việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị (khóa XII) về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, các đảng bộ, chi bộ cơ sở phải “đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc”³; “phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”⁴. Đồng thời, cần xây dựng

các kế hoạch, chương trình hành động cụ thể, gắn với công tác xây dựng Đảng, công tác chuyên môn, nhiệm vụ trọng tâm, các khâu đột phá, các phong trào thi đua, cuộc vận động, để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện có hiệu quả. Từ trong thực tiễn, xuất hiện nhiều mô hình hay, cách làm sáng tạo, nhiều tập thể, cá nhân điển hình, tiêu biểu.

Thứ hai, kiện toàn, đổi mới, tiến tới hoàn thiện về mặt tổ chức các loại hình tổ chức cơ sở đảng trong hệ thống các ngân hàng thương mại. Để thực hiện tốt nội dung này, cần khẩn trương, nghiêm túc trong đổi mới, hoàn thiện mô hình tổ chức đảng trực thuộc đảng bộ các ngân hàng trong hệ thống; tổ chức cơ sở đảng ở các loại hình đặc thù, đặt ở các địa bàn chiến lược, địa bàn nước ngoài... Cần chú trọng duy trì, củng cố, xây dựng và nâng cao chất lượng hoạt động của các chi bộ cơ sở tại các địa bàn xã, phường, thị trấn ở vùng miền núi, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, phù hợp với quy định về tổ chức đảng trong các ngân hàng. Đồng thời, rà soát, sửa đổi, bổ sung chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm, mối quan hệ công tác của các loại hình tổ chức cơ sở đảng tại địa bàn phù hợp với thực tiễn.

Thứ ba, chú trọng đổi mới nội dung, phương thức lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng trong hệ thống các ngân hàng thương mại; duy trì và nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, trong đó tập trung vào việc đổi mới các hình thức sinh hoạt chi bộ cho phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức. Thực hiện nghiêm túc các nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt đảng, như: nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình, giữ gìn kỷ luật, kỷ cương, đoàn kết trong Đảng. Các tổ chức cơ sở đảng trong hệ thống các ngân hàng cần chú trọng hơn tới năng lực và hiệu quả thiết thực trong triển khai mô hình “chi bộ bốn tốt”, “đảng bộ cơ sở

bốn tốt” (hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị; chất lượng sinh hoạt tốt; đoàn kết, kỷ luật tốt; cán bộ, đảng viên tốt) trong toàn hệ thống ngân hàng thương mại. Nội dung sinh hoạt chi bộ phải gắn với thực hiện các nghị quyết, kết luận của Trung ương, của Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị, nhất là Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Hội nghị Trung ương 4 (khóa XIII) về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm những trường hợp suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; kịp thời phát hiện, đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ngay từ cơ sở; lắng nghe và giải quyết tâm tư, nguyện vọng chính đáng của đảng viên và quần chúng nhân dân; kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm các tổ chức đảng, đảng viên vi phạm kỷ luật.

Thứ tư, việc nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên, nâng cao bản lĩnh chính trị, năng lực lãnh đạo, kỹ năng và nghiệp vụ công tác đảng cho đội ngũ cấp ủy viên cơ sở. Đây là một trong những nội dung quan trọng, có ý nghĩa quyết định đến nâng cao hiệu lực, hiệu quả lãnh đạo của tổ chức đảng trong hệ thống các tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng thương mại. Thường xuyên làm tốt công tác bồi dưỡng cho đội ngũ cấp ủy viên cơ sở về lý luận chính trị, kỹ năng, nghiệp vụ công tác đảng, các kinh nghiệm thực tiễn, đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi của thực tiễn cũng như để hoàn thành nhiệm vụ ở cơ sở. Đồng thời, chú trọng công tác quy hoạch, tạo nguồn, xây dựng cán bộ cơ sở; chú trọng công tác kết nạp đảng viên, phát triển nguồn đảng viên tại chỗ, trong đó chú trọng tới đội ngũ đảng viên trẻ, có năng lực,

có lý tưởng, bản lĩnh chính trị để tạo nguồn kế cận sau này.

Thứ năm, căn cứ theo hướng dẫn của Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương, các đảng bộ ngân hàng thương mại cần tiến hành quán triệt, hướng dẫn các tổ chức cơ sở đảng trong hệ thống các ngân hàng xây dựng quy chế hoạt động và quy chế phối hợp giữa cấp ủy với ban lãnh đạo, trong đó cần quy định rõ việc tổ chức đảng tham gia xây dựng, phát triển ngân hàng và trách nhiệm của ngân hàng trong việc tạo điều kiện để tổ chức đảng hoạt động. Việc phát hiện, giới thiệu, tiến cử đảng viên đủ tiêu chuẩn, điều kiện để xem xét, bổ nhiệm làm lãnh đạo, quản lý của ngân hàng và việc phối hợp giải quyết kịp thời những vấn đề liên quan đến quyền, nghĩa vụ và lợi ích hợp pháp chính đáng của người lao động là một nội dung cần phải được chú trọng và tiến hành nhanh chóng, kịp thời. Bởi vì thực tế hiện nay, đa số các tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng thương mại còn hoạt động chưa có quy chế rõ ràng nên hiệu quả của các mặt công tác, trong đó có công tác xây dựng Đảng chưa cao.

Thứ sáu, bên cạnh thực hiện đồng bộ các nội dung trên, các tổ chức cơ sở đảng trong các ngân hàng thương mại cũng phải xây dựng môi trường công tác, mối quan hệ đồng nghiệp, đảng viên thân thiện, đoàn kết, gắn bó trên cơ sở thực hiện các nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng. Môi trường công tác thân thiện, gắn bó, đoàn kết thống nhất, đảng viên được quần chúng nhân dân tín nhiệm, hết mình vì công việc chính là chìa khóa quan trọng để thúc đẩy hiệu quả công tác cũng như tạo dựng lòng tin của các ngân hàng với quần chúng nhân dân tại địa phương.

4. Kết luận

Xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh tại các ngân hàng thương mại

theo tư tưởng Hồ Chí Minh hiện nay là một nội dung đặc biệt quan trọng trong công tác xây dựng đảng của các đảng bộ ngân hàng. Vì đây là công tác quan trọng, có tính quyết định đến mọi mặt công tác xây dựng đảng nói chung, công tác chuyên môn, nghiệp vụ của lĩnh vực tài chính, tiền tệ tại các ngân hàng nói riêng. Hơn nữa, cấp cơ sở bao giờ cũng là cấp có vị trí, vai trò hạt nhân, quyết định đến việc nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng.

Trong xu thế hội nhập quốc tế với nhiều thời cơ và thách thức như hiện nay, đòi hỏi mỗi ngân hàng thương mại phải có đầy đủ năng lực, sức mạnh và sự phát triển bền vững để góp phần tạo nên sức mạnh cho nền kinh tế của nước nhà. Muốn vậy, cần phải luôn chú trọng xây dựng các tổ chức cơ sở đảng trong hệ thống các ngân hàng trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, đáp ứng được những đòi hỏi của xu thế hội nhập quốc tế □

Chú thích:

1. Hồ Chí Minh toàn tập (2011). Tập 14. H. NXB Chính trị quốc gia, tr. 193.
2. Báo cáo tổng kết công tác tổ chức xây dựng đảng 6 tháng đầu năm, triển khai nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2024 tại các ngân hàng: Agribank; VietinBank; BIDV.
- 3, 4. Hồ Chí Minh toàn tập (2011). Tập 15. H. NXB Chính trị quốc gia tr. 611, 622.

Tài liệu tham khảo:

1. Bộ Chính trị (2020). Quy định số 213-QĐ/TW ngày 02/01/2020 về trách nhiệm của đảng viên đang công tác thường xuyên giữ mối liên hệ với tổ chức đảng và nhân dân nơi cư trú.
2. Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương (2023). Nghị quyết 06-NQ/ĐUK ngày 28/4/2023 về tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng về xây dựng và thực hiện văn hóa doanh nghiệp trong Đảng bộ Khối Doanh nghiệp Trung ương.